

27. 9. 2026 – Tam bude pláč a skřípění zubů

1. čtení: Mt 7, 12-19

Píseň: EZ673 – Dej odvahu včas slyšet

Základ kázání: 2Sam 15, 16-30

Kázání: Milí shromáždění,

jak zhoubné je pokrytectví. Jak ničí všechny vztahy! Tak prostě *já nejednám* podle svých slov – ale *ty* podle mých slov *jednej*! Tak prostě nežiji, co věřím a vyslovuji jako důležité – ale *ty* to žij a dělej! To přece *nemůže* být problém. Věří liberální část společnosti dodnes. I v církvi.

Tak stejně i David – velmi „moderně.“ Tak jenom utíká před vlastním synem. Kterého rozmazloval. Odměňoval jeho vraždění a žhářství. Tak *ted'* před ním přece *nebude* chránit svůj lid ani město – když proti vlastnímu otci vzbouřil domněle „celý lid.“ To raději i *král* David zdrhnul. Od zodpovědnosti. Od všech vztahů. Jak opačně k příkladu Ježíše Krista!

Nakonec od někoho se to Abšalóm naučit musel. Tak nápadně i od Davida vraždícího Urijáše, kterému otěhotněl Bat-šebu. Tak domněle *málo* stačilo, aby i „mesiášský“ král byl zásadně zkřiven hříchem. A zaprodal se zbabělosti, pokrytectví, hříchu, pýše, zlu. Strachu. Prezentování se jako utlačovaného chudáka. Jen to byl neprivilegovanější člověk široko daleko. A tak přednosti *vlastního* života před „sobě rovnými“ – bez problémů i za cenu zabíjení nejnevinnějších, bezbrannějších. Opět převelice „moderně,“ „vyspěle.“

Král utekl. Ale vedlejší manželky *nechal bránit* královský palác. Nic takového přece současná západní společnost nepodporuje! A i další slabší členy společnosti přesvědčoval, aby se vrátili. Aby *zůstali*. Tam, odkud *on sám utíká*. Protože pro *něj* – krále, vládce, zdatného bojovníka – je situace prý nebezpečná. Ale pro ženy, děti, staré a cizince *ne!*

Tak se i ten pelištejský Itaj *přidal* ke královi pokrytectví. Ó jak věrný byl svému králi! Tak „překročil Rubikon“ – i s celou rodinou. Zatímco ostatní rodiny i děti byly ponechány v Jeruzalémě na milost bratrovrahovi a žháři a zrádci Abšalómovi.

Absurdita situace je opět velmi aktuálně dokreslena „hlasitým pláčem celé země.“ Všech těch, kteří koukají na svého krále, vládce, ochránce, který *utíkal* před důsledky svých věr, rozhodnutí, ideologií i výchovy vlastních

dětí. Zatímco ostatní *musejí zůstat*. A žít důsledky *jeho* rozhodnutí, víry, priorit a hodnot. Jak „moderní!“

Tak by nemělo překvapit, že i do třetice jednal David stejně. I vůči kněžím. I ti přišli, že tedy přece *půjdou s králem*. Přece nezůstanou *svatí* mužové, aby bránili nevinné! Ačkoli právě Ebjátar jediný přežil Saulovo vyvraždění kněžského města Nób. Jenže *i je* poslal David pryč. I Boží přítomnost reprezentovanou schránou, kněžími, obřady David *odmítl*. *Jedině* kněží tedy přijali a vrátili se do situace, z níž král, vládce, světský velitel *utekl*. Ačkoli ji sám celou způsobil a podporoval.

Tak i David „odcházel“ zdánlivě hrozně pokorně. Jaká větší pokora přece je, než *odmítání Boha*! Než odmítání Hospodinových kněží a darů! Než odmítání Boží přítomnosti a blízkosti! Než pláč a bosé nohy a skloněná hlava?! I dnes máme rezignaci politiků a funkcionářů za projev pokání a pokory.

Kdepak náprava vlastnoručně způsobených situací! Kdepak přiznání vlastní viny a zla! Ale teatrální projevy a útek od důsledků *vlastních* rozhodnutí! A explicitní posílání *ostatních*, aby řešili co „rezignující“ a prchající pohnojili.

Tak snad nepřekvapuje, že i Ježíš takovou falešnou obřadnost, pokoru zapovídá, zakazuje, vyvrací, odmítá (Mt 6, 16-18). Vždyť už starozákonní proroci (např. Iz 1, 1-20). Vždyť i my nesnášíme tuhle, dnešním jazykem, „performativní“ ctnost. Totiž hraní divadélka obětí a chudáků a falešné pokory bez jakýchkoli *vlastních* činů, které by byť *mohly* změnit situaci k lepšímu.

A kolik takového pokrytectví, přetvářky, nezodpovědnosti je! Ve sborech. V církvi. V městě. V rodině. V národě. Mezinárodně. Jak snadné totiž je *hrát* si na ctnostného nebo ctnostnou! Hráť divadélko, jak nám záleží na utrpení jedné skupiny! Samozřejmě velmi vzdálené a pro kterou *nevykonáme žádnou práci*. Dnes např. vůči obyvatelům Gazy a prý nějak utlačovaných transgender lidí.

Ale kdepak pomáhat chudým na vlastním prahu. Kdepak vlastním dětem, manželům. Kdepak vykořisťovaným cizincům, nemocným, „Starým, postiženým ve vlastním městě a zemi. Vždyť ani v této církvi *nechceme* chudé, cizince, bezdomovce, otroky, ubožáky a další podobné „problémové.“

Také proto, že ti okamžitě a nevyhnutelně dokazují i naše pokrytectví. V němž *my* se přece máme ubožáky. Za „úplně rozsekané,“ jak říkají moje kolegyně farářky. *Nám* je potřeba pomoci. Pro *nás* se mají ostatní obětovat. *My* jsme chudáci ekonomičtí, sociální, materiální, duševní, rodinní! Protože to pak znamená: *My* jsme dědicové starozákonních i

Ježíšových požehnání pronásledovaným, chudým, zotročovaným! To platí pro *nás*.

Kteří máme několik nemovitostí. Automobily. Neřešíme, co budeme zítra jíst. A kde na to vezmeme peníze. Můžeme si vybírat zaměstnání a práci podle toho, aby se nám vyplatila. Jezdíme a létáme na několik dovolených ročně. Zdražování elektřiny a plynu nás ani naše děti nijak neohrožuje. Ale *my* jsme ti „rozsekaní,“ pronásledovaní, trpící ubožáci a nevinní chudáci.

Ne ženy a děti ponechané bránit svou zemi a kulturu např. na Blízkém východě nebo v afrických zemích. Jejichž zdravé, mladé muže ubytovává západní svět v hotelech. Ubožáci *nejdou* místní chudí, nemocní, zneužívání. Natožpak bezdomovci nebo duševně nemocní. Které, mimochodem, v této církvi také nenajdeme vlastně *žádné*. *Ti* si za to vše mohou sami. A musejí se víc snažit. Na rozdíl od *nás*. *My* jsme v tom ti chudáci...

Jako se za takového prezentoval v dnešním příběhu i král David. Který celou situaci, v níž se prezentuje jako chudák, zapříčinil a podporoval. Jak převelice „moderně!“ Protože Bůh je přece stejně hloupý jako lidé. Dá na naše teatrální, manipulativní emocionální projevy – zejm. slzy, pláč, nářek, zahalenou hlavu. Vždyť ani lidé to přece nedovedou prokousnout! A tak ty naše problémy a nasekaná zla *někdo jiný* zařídí a vyřeší.

Jenže ona existuje objektivní realita a pravda. A vše, co je v tomto vesmíru, je na nich závislé. A Ježíš ji hezky shrnuje pro *všechny* mezilidské vztahy: Jak chcete, aby se lidé chovali k vám, tak se chovejte vy k nim. Jinými slovy: Jak se budete chovat k ostatním, tak se budou oni chovat k vám. Jak ale už to většinu lidí tak strašně uráží: Co si to dovoluješ, chovat se ke mně tak, jako se já chovám k tobě?

Protože, překvapivě, nemáme moc diktovat myšlenky, pocity a rozhodnutí druhých lidí. Nemáme moc diktovat ani důsledky *vlastních* rozhodnutí. A pokud sami jednáme pokrytecky, zrádně, líně, sobecky, sebestředně, pyšně, hloupě, zle a špatně – proč by se k nám kdokoli choval jinak? Ať už v rodině nebo na ulici – nebo zvolená vláda? Nebo jiný národ?

Tak i Ježíš připomíná, že tato vlastně očividná a logická skutečnost je *úzkou* cestou: Chování ostatních k nám bude *vždy významně* ovlivněno naším chováním k nim. A ignorování této očividné objektivní reality vede do záhuby. Jednotlivců, skupin i národů. A už *znalost* této *očividné* logiky a řádu světa je *nalézána málokdy*.

Protože je o tolik snazší a líbivější poslouchat lživé proroky. Kteří nám nakukávají, že *my* jsme ubožáci. Jen se máme lépe než 90-95% všech

ostatních lidí na světě. Že *my* si za nic špatného nemůžeme – ať ti zotročení ubožáci makají víc a za méně peněz, abychom *my* se neměli tak špatně. Nebo rovnou vzdají nepřátelské armádě nebo umřou. *Naše* rozhodnutí a chování přece *nemůže* mít žádný *negativní* vliv na *naše* životy. Na *naši* skupinu.

Tak velmi brzy přichází stejné, jako i v Davidově příběhu: Útěk. Před realitou, očividnou pravdou, vlastní skupinou i rozhodnutími. Zástupy odcházejí. A ostatní nad tím performativní nařikají. Ačkoli už tím bylo dokázáno, že většina lidí byla na Davidově straně. A tak vůbec *nebyl* důvod utíkat před Abšalómem, který měl na své straně možná nízké stovky mužů.

Jenže právě přiznání pravdy je pokora. Přijetí skutečnosti takové, jaká je, je pokora. Naopak všemožné ohýbání a vymýšlení nesmyslů je vždy pýchou. A tak by David musel přiznat *svou* vinu na Abšalómově pýše, kterou opakovaně odměňoval. A tak svou situaci vyřešit.

Bitvou proti vlastnímu synovi. Ale jednou, rozhodující, malou. Navíc při obraně opevněného Jeruzaléma a pevnosti Sijónu. Místo jedné bitvičky ale dojde na válku. Jako vždy, když máme dojem, že jsme si vybrali „menší zlo.“ Tak jsme si zvolili to větší. A tak přichází obrovské množství utrpení našeho i nevinných. Zcela zbytečně.

Tak šílená je totiž ta široká cesta pokrytectví, pýchy, sebestřednosti, nepravdy: Jen oddaluje nevyhnutelné. Které tím nabírá na síle – jako padající lavina. A tak smete mnohem víc nevinných. A tím silněji i nás. Protože dodnes věříme, že můžeme utéct před vlastními rozhodnutími, prioritami, hodnotami, vírami, slovy. Nebo jen před vlastním mlčením vůči očividně obłudným, protikřesťanským hodnotám prezentovaným i v církvi. I vůči zřetelně nekřesťanskému jednání. S vírou, „aby hlavně nebyl konflikt.“

Jako David. Tak jen všichni ostatní odešli – zhruba 95% členů církve. Jako velká část Jeruzaléma. A *my* nad tím pláčeme a zdánlivě nechápeme co a proč a jak – jako nařikající zástupy kolem Davida. Přece *nemohou* naše předchozí rozhodnutí způsobovat ani ovlivňovat přítomnost! Zejména v demokratické společnosti, církvi, sboru! Zejména, když se máme za *křesťanskou* skupinu!

„Jak chcete aby se chovali bližní, tak se chovejte vy k nim.“ V tom je shrnut celý Zákon i Proroci. A zní to už od pátého slova Desatera. Vždyť podle toho jednal už Abraham – a stal se požehnáním pro všechny národy země. Stejně i Ježíš Kristus. A proto sloužili spásu ostatních. Tak úspěšně! Tak *námi* chtěně! Tak jednejme jako oni. Jako Bůh. Podle Boží vůle. **Amen**